

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א"ד

ערב שבת קודש

פרשת וארא

כ"ד בטבת התשע"ד

יוצא לאור על ידי

מכון ליובאוויטש שעליד

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

ואברהם זקן, זבדיה¹⁴, קדיש תתקבל. שיר של יום, הושיענו, ברכי נפשי, קדיש יתום.

קריאת התורה: קוראים לארבעה עולים בפרשת פינחס (במדבר כח, א"טו): כהן – "וידבר... עולה תמיד". לוי – חוזר "ואמרת להם" (וממשיך עד)... "רביעית ההין". שלישי – "עולת תמיד... ונסכה". רביעי – "ובראשי חדשיכם... ונסכו". חצי קדיש. הגבהה וגלילה. אשרי, ובא לציון. הש"ץ מסיים 'ובא לציון' לעצמו, ולא בקול רם. אומרים 'הללו' ומכניסים ספר-תורה לארון הקודש. חולצים תפילין דרש"י ומניחים תפילין דרבנן. קריאת שמע, קדש, והיה כייביאך. שש זכירות. חולצים תפילין דרבנן. הש"ץ אומר (ולפחות מסיים בקול) איזה מזמור, חצי קדיש, תפילת מוסף.

יום שישי

ב' בשבט

[בחדש מרחשוון תשל"ח שאל אחד השלוחים את הרבי בעניין עריכת חתונה, והזכיר כמה תאריכים אפשריים וכתב סברות לכאן ולכאן, וביניהם התאריך "אור ליו"ד שבט". הרבי מחק תאריך זה¹⁵, והוסיף: "ידוע דעתי – בהקדם הכי אפשרי"¹⁶].

שלח, ושי"נ.

(14) ראה בעניין זה ב'סידור רבינו הזקן עם ציונים, מקורות והערות' על אתר (עמ' תפא, ובקונטרס המילואים שלו, עמ' סד).

(15) השליח הציע לרבי את התאריכים: יב טבת, ז שבט, אור לי שבט, ז אדר; והרבי מחק רק את יו"ד שבט, ולא את התאריכים שלפניו ושלאחריו. לדברי השליח לא מצאו לכך הסבר אחר מלבד האמור. ראה 'התקשרות' גיליון תרלג.

(16) קונטרס 'השלוחות לארה"ק, תשל"ח-תשל"ח', עמ' ק.

לתרגם להם ענייני התורה "בשבעים לשון"⁶. ערבית: לפני שמונה-עשרה אין מכריזים 'יעלה ויבוא'⁷, אבל טופחים על השולחן, להזכיר לציבור ולומר זאת.

ברכת המזון: טעה ולא הזכיר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון (הערב או מחר, עד לפני השקיעה של מוצאי ראש-חודש⁸), ונזכר אחר שאמר "ה" של 'בונה ברחמי ירושלים' אומר "ברוך... שנתן ראשי חודשים לעמו ישראל לזכרון", בלא חתימה. אבל אם נזכר אחר שאמר תיבת 'ברוך'⁹ של הברכה הבאה, "הטוב והמיטיב", אינו חוזר. התחיל סעודתו מבעוד יום ואכל כזית, ונמשכה סעודתו אפילו כמה שעות אחר צאת היום – מזכיר 'יעלה ויבוא' בברכת המזון, בתנאי שעדיין לא התפלל ערבית¹⁰.

ב'יעלה ויבוא' המברך מגביה קולו מעט והשאר עונים 'אמן' על 'זכרנו... לטובה', 'ופקדנו בו לברכה', 'והושיענו... טובים'¹¹ – "בין הפרקים ובסוף ברכה זו (השלישית)"¹². שחרית: חצי הלל¹³,

(6) ספר-השיחות תשמ"ט ח"א עמ' 188 הערה 7.

(7) ע"פ סידור אדה"ו.

(8) קצות-השולחן סי' מז ס"ד ע"פ סידור אדה"ו.

(9) שו"ע אדה"ו סי' קפח סו"ס י. סידור אדה"ו. ולא התקינו לומר 'יעלה ויבוא' ב'הרחמן' כמו שהורו למי ששכח להזכיר 'ועל הניסים', משום הזכרת שמות שיש בו, שם סעיף יב.

(10) שו"ע אדה"ו ז' שם סעיף יז.

(11) ראה מקור מנהג ענייני זו (בכלל) מרב האי גאון, בשער-הכולל פ"ט ס"ק לו.

(12) לקוטי-שיחות ח"כ עמ' 380. ופשוט, שהכוונה שמותר לענות רק בין 'בונה ברחמי ירושלים' לברכה רביעית, ששם אין את הטעם שג' הברכות צ"ל "לכתחילה בתכיפה אחת מן התורה" כמ"ש בשו"ע אדמו"ה ז' סי' קפג ס"א.

(13) לעניין הפסקה לענייני אמן בהלל דר"ח וחומה"פ, ראה המסקנה ב'התקשרות' גיליון תמא, שלפי אדה"ו כנראה אין לענות יותר מאשר בברכות ק"ש (ולדא כמ"ש כמה מלקטים ובגיליון

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו

ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,

בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת מברכים, ויומי דפגרא - בראשי חדשים ומועדי אנ"ש - צריכים להתקיים בבית הכנסת². עבודה פנימית: בכל ראש חודש, באחד לחודש, נהג כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע לומר: "חודש טוב! שנתיגע בעבודה בפועל כדי לחוש את החיות פנימי בהרגש בפועל, הרגש המביא לידי פועל במידות טובות ובהרחבת הבנה והשכלה של חסידות"³.

גילוי משיח: בראש חודש מתגלה בכל אחד ואחד מישראל ניצוץ משיח שבו, בחינת היחידה, שהיא ניצוץ מבחינת יחידה הכללית, נשמתו של המשיח, וגילוי זה פועל חידוש בכל מציאותו ובכל ענייניו, שנעשים חדורים בבחינת היחידה. והעיקר, שעל-ידי זה נעשה התגלות וביאת משיח צדקנו ועד כפשוטו ממש, נשמה בגוף, "מלך מבית דוד"⁴.

עניינו של ראש חודש שבט: "בעשתי עשר חודש באחד לחודש... הואיל משה (כולל אתפשוטותא דמשה שבכל דור) באר את התורה", "בשבעים לשון פירשה להם"⁵ - זו עבודת המיוחדת של נשיא דורנו בהפצת התורה והמעיינות גם לאלו שנמצאים במעמד ומצב ד"אחר, שבשביל שיהיו במעמד ומצב ד"בן" (בפועל ובגילוי), צריכים

(2) היום יום ל' ניסן, מאג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ה עמ' שלג (וצ"ע מפני מה לא נעתק בס' המנהגים). להעיר מאג"ק שלו ח"ו עמ' שכד (ובמבוא לקונטרס ומעין עמ' 4): "רגילים היו אנ"ש להתוועד שתי פעמים בשנה, ביו"ד וי"ט כסלו... ומאו נוסדה ישיבת תורת, הנה בשנת תרנ"ח, ע"פ הוראת... [כ"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ה הוסיפו לסדר בכל ראש חודש התוועדות התלמידים...".

(3) תרגום מאדיש - אג"ק אדמו"ר מהור"צ ח"ה עמ' תמ. וראה 'ספר המאמרים' מלוקט' לכ"ק אדמו"ר חלק ד עמ' רס: "כי בראש חודש הוא מולד הלבנה... דלית לה מנרמה כלום. וכן הוא בישראל, שדומין ללבנה ומונין ללבנה, שבראש חודש הוא זמן מוכשר לגלות כח הביטול שישנו בכל אחד מישראל".

(4) ספר השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 123.

(5) דברים א, ג'ה ובפירוש רש"י.

שבת קודש פרשת וארא

כ"ה בטבת

השכם בבוקר - אמירת תהילים בציבור. אחר כך לומדים כשעה מאמר חסידות שיהיה מובן לכולם, ואחר כך התפילה.

מברכים החודש. המולד: יום רביעי, בשעה 1:42 (אחר הצהריים) 6 חלקים.

ראש חודש שבט ביום החמישי.

אין אומרים 'אב הרחמים'.

יום התוועדות. התוועדות - בבית הכנסת.

"בשבת מברכים שבט צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו להוסיף ביתר שאת וביתר עוז במעשיו, תורתו ועבודתו של בעל ההילולא... ובפרט בהביטול וההתקשרות אל... "הנשיא הוא הכל", שבכל אחד ואחד - מציאותו וכל עניינו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, על ידי זה שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור... שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח" בפועל ממש".

יום רביעי

כ"ט בטבת - ערב ראש חודש

בתפילת מנחה אין אומרים תחנון.

יום חמישי

ראש חודש שבט

[מנהגי ראש חודש פורטו לאחרונה בגיליונות: א"א, א"ו, א"י. כאן נוספו כמה ביאורים, הלכות והנהגות].

התוועדות: "התוועדות דסעודה שלישית,

(1) ספר השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 266.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ד בטבת ה'תשע"ד - ב' בשבט ה'תשע"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ד בטבת	הלי עדות פרק יד-טו.	הלי שאר אבות הטומאות פרק טז.	מל"ת רפז.
ש"ק	כ"ה בטבת	פרק יז-יט.	פרק יז.	מל"ת רפה.
א'	כ"ו בטבת	פרק כ-כב.	פרק יח.	מ"ע קפ.
ב'	כ"ז בטבת	הלי ממרים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יט.	מ"ע קעד. מל"ת שיב. שיג. שיד.
ג'	כ"ח בטבת	פרק ד-ו.	פרק כ.	מל"ת שיח. שיט. מ"ע רי. ריא.
ד'	כ"ט בטבת	פרק ז. הלי אבל.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	הלי טומאת אוכלין.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת קצה. מ"ע לו.
ה'	א' בשבט	פרק ג-ה.	פרק ב.	מל"ת קסח.
ו'	ב' בשבט	פרק ו-ח.	פרק ג.	מל"ת קסז.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	120 ד'	72 ד' לפני הזריחה							
ו', כ"ד בטבת	4:34	5:23	5:45	6:48	9:09	11:42	12:12	4:43.5	5:10
ש"ק, כ"ה בטבת	4:34	5:23	5:45	6:48	9:10	11:42	12:12	4:44.2	5:11
א', כ"ו בטבת	4:35	5:23	5:46	6:49	9:10	11:43	12:13	4:44.8	5:11
ב', כ"ז בטבת	4:35	5:24	5:46	6:49	9:10	11:43	12:13	4:45.5	5:12
ג', כ"ח בטבת	4:36	5:24	5:46	6:49	9:11	11:44	12:14	4:46.2	5:13
ד', כ"ט בטבת	4:36	5:24	5:47	6:49	9:11	11:44	12:14	4:45.9	5:14
ה', א' בשבט	4:36	5:24	5:47	6:50	9:11	11:45	12:15	4:47.7	5:14
ו', ב' בשבט	4:36	5:25	5:47	6:50	9:12	11:45	12:15	4:48.4	5:15

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ו בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטיין" (לשון אדה"ו שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש
וארא	4:07	5:23	4:21	5:25	4:11	5:22	4:26	5:27
בא	4:12	5:28	4:26	5:30	4:16	5:27	4:31	5:32

עורך אחראי: לוי יצחק שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מול: מכון ליובאוויטש שעלייד צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יור: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474 אינטרנט:

פרשת וארא

וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה' (ו,ב)

מבואר בחסידות, שיש כאן תשובה לשאלת משה "למה הרעותה לעם הזה": הקב"ה הודיע למשה, שהמטרה והתכלית של גלות מצרים היא התגלות שם הוי', וכדי לזכות לגילוי נעלה זה, צריכה להיות תחילה גלות קשה ביותר.

כשם שהדבר היה בגאולת מצרים, כן גם בגאולה העתידה, שאינה גאולה גשמית בלבד, ואף לא גאולה רוחנית סתם (גאולה מיצר הרע), אלא גילוי שם הוי'.

זה גם עומק כוונת הרמב"ם בסיום ספר היד - "שלא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד". בתחילת ספרו, לגבי מצוות ידיעת ה', לא הזכיר הרמב"ם שם הוי' במפורש (אלא רק בראשיתיות - "יסוד היסודות ועמוד החכמות"), וכתב "לידע שיש שם מצוי ראשון". אבל כאן - כשעוסק בגאולה העתידה - מדגיש הרמב"ם וכותב במפורש, "לדעת את ה'" - גילוי שם הוי'.

(לקוטי שיחות כרך לא, עמ' 26)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי אֲנִי ה' (ו,ב)

בפרשה הקודמת מסופר על טענת משה: "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה", היינו שפרעה לא שת ליבו לשם הוי', באמרו "מי הוי'" - כי שם הוי'" מכוסה ומוסתר בשם "אלוקים", כדוגמת השמש בנרתיקה. השגת פרעה היתה רק באותיות 'מי' של שם "אלוקים", כלומר, באותיות האחרונות (המבטאות את הדרגות הנמוכות) משם זה. לכן אמר "מי הוי'" - שם הוי' מלוכש ומוסתר באותיות 'מי' של שם אלוקים ואינו מתגלה בעולם.

על זה אמר הקב"ה למשה "אני הוי'" - עליידי השפטים שאעשה בו (הנמשכים משם הוי'), יכיר גם פרעה בשם הוי' (כפי שהוא ללא מגן ונרתיק).

(אור תורה, פר' וארא דף כו עמ' א)

וַאֲרָא אֶל אַבְרָהָם (ו,ג)

"וארא" הוא לשון עבר וגם לשון הווה. זאת אומרת, שהתגלות זו, שהיתה אל האבות, קיימת גם עתה כנשמות ישראל. שהרי כנשמתו של כל אחד ואחד מישראל יש בחינת 'אברהם' שבה (מידת האהבה לה'), בחינת 'יצחק' שבה (מידת היראה), ובחינת 'יעקב' שבה (מידת הרחמים). כשמתגלות מידות אלה הרי זה בדוגמת ההתגלות האלוקית אל האבות.

(אורייתורה שמות כרך ז עמ' ב תקפט)

בני קורח אסיר ואלקנה ואביאסף (ו,ד)

"אסיר (271) אלקנה (186) אביאסף" (154) = בגימטרייה "תורה" (611).

ללמדך: שבני קורח עשו תשובה והאמינו במשה ובתורתו, לא כקורח אביהם שכפר בתורת משה.

(לקוטי לוי' יצחק לזוהר חלק ב דף רפז)

לצאת 'החוצה' עם 'בגדי כהונה'

ביום ההילולא מתעוררת השמחה מעליית הנשמה ביום ההסתלקות, במיוחד אצל נשמה חדשה • האחריות שהאבן הטובה שנשחקה תיכנס לפיו של בן המלך ולא תאבד... • ההוראה מכ"ד טבת: להפיץ המעיינות חוצה לכול יהודי • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

"ויכולו גו' ויכל אלוקים ביום השביעי", כן הוא גם בכל שבוע, כך, ש"הימים הראשונים יפלו", ולכן לאחר יום השבת מתחיל מנין הימים מחדש. ונקודת העניין - שבכל שבוע חוזרים ונשנים כל העניינים שהיו בששת ימי בראשית, שלכן אומרים בשירו של יום המזמור המתאים להתהוות שהיתה ביום זה (כדאיטא במסכת תמיד⁵), כיוון שבכל יום ראשון חוזרים ונשנים העניינים שהיו ביום ראשון דששת ימי בראשית, ועל דרך זה ביום שני, ובכל ימי השבוע, ולכן, כשם שכל ששת ימי בראשית נכללו בשבת בראשית, כן הוא גם בכל שבת, שכל המאורעות שבמשך כל השבוע נכללים ביום השבת.

ב. כלפי מה הדברים אמורים?

בשבוע זה חל כ"ד טבת, יום ההילולא של רבינו הזקן, שנסתלק במוצאי שבת קודש פרשת שמות, אור ליום א' פרשת וארא, כ"ד טבת⁶. ונמצא, שביום השבת קודש זה נכלל עניינו של כ"ד טבת. ובפרט בקביעות שנה זו שכ"ד טבת חל ביום שישי, הרי זה בוודאי שייך ליום השבת, שהרי יום

א. ידוע שביום השבת קודש נכללים ועולים כל ימי השבוע שלפני השבת, כמו שכתוב¹ "ויכולו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלוקים ביום השביעי", היינו, שביום השביעי נכללים ועולים - "ויכולו" - השמים והארץ וכל צבאם שנבראו בששת ימי בראשית, ששת הימים שלפני השבת. ולכן איתא בגמרא² "כל המתפלל בערב שבת (ומעיד) ואומר ויכולו מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית" - דלכאורה, כיוון שההתהוות דמעשה בראשית היא בששת ימי החול, ואמירת "ויכולו" היא בשבת, כיצד "נעשה שותף במעשה בראשית" עליידי אמירת "ויכולו"? - כיוון שבשבת נכלל ועולה כל ההתהוות דששת ימי בראשית.

וזהו הטעם שבכל שבוע אומרים "היום יום ראשון בשבת", "היום יום שני בשבת", וכן הלאה - דלכאורה, מששת ימי בראשית עברו כבר רבבות ימים, ולמה נקרא "יום ראשון", "יום שני"? - ומבואר בזה³, שבבוא יום השבת נכללים ועולים בו הימים שלפני זה (דכשם שבשבת בראשית נאמר

(1) בראשית ב, א.ב. וראה אור"ת עה"פ מב, ב ואילך. (כרך ג) תקח, א ואילך.

(2) שבת קיט, רע"ב (ובחדא"ג מהרש"א). שו"ע אדה"ז אור"ח ר"ס רסח (ושם סי"ב).

(3) לקו"ת שה"ש כה, סע"א. סה"מ תרע"ח עמ' רסט. תש"ד עמ' 192. תש"ה עמ' 167.

(4) לשון הכתוב - נשא ויב.

(5) בסופה. וש"נ.

(6) ראה לשון הצי"צ הנדפס במענה לשון בהקדמה. ובסו"ס

פס"ד להצי"צ (קה"ת, תשל"ב) תמב, א (בהוצאת תשנ"ב - תיא, ב).

השישי לאחר חצות שייך כבר ליום השבת, וזהו טעם המנהג⁷ שבעל ה"יארצייט" בערב שבת אומר גם את הקדיש שלאחרי "מזמור שיר ליום השבת", ונמצא, שביום השבת קודש זה ישנו העניין של כ"ד טבת.

ג. אחד⁸ הטעמים לכך שיש צדיקים שיום הסתלקותם הוא יום שמחה⁹, הוא - לפי שבשעת הסתלקות נשלמת התכלית דירידת הנשמה למטה¹⁰.

הכוונה בירידת הנשמה למטה היא - כמאמר¹¹: "ירידה צורך עלייה". עלייה עבודת הנשמה בלימוד התורה וקיום המצוות, בהיותה למטה בגוף הגשמי, הרי היא מגעת למדרגה נעלית הרבה יותר מהמדרגה שבה היתה הנשמה למעלה¹², קודם ירידתה למטה ("חצובות מתחת כיסא הכבוד"¹³; "טהורה היא"¹⁴, ולמעלה יותר¹⁵) - אין זה מגיע

(7) אג"ק ח"ג עמ' כ. ספר-המנהגים חב"ד ס"ע 79. (8) מכאן עד סוף השיחה - הוגה עלייה כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונדפס בלקו"ש ח"ג עמ' 852 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנחה בלתי מוגה.

(9) ונקרא יום הילולא - ראה ד"ה להבין עניין הילולא דרשב"י בסה"מ תקס"ד (עמ' קא ואילך, ועם הגהות - באוה"ת עניינים עמ' ריח ואילך); במאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב (עמ' תרסו ואילך), ובסה"מ תרנ"ד (עמ' רסא ואילך). ועוד (מהנחה בלתי מוגה).

(10) מה שאין זה בכל הצדיקים - מבואר בארוכה במ"א. (11) ראה כמצויין במפתח ללקו"ת בערך נשמות: ירידה צורך עלייה.

(12) שהרי אם העלייה היא רק שחזרת להמקום שהיתה בו תחילה - לא היה כדאי כל העניין; "וואס לוינט זיך די גאנצע מעשה"?!... (מהנחה בלתי מוגה).

(13) ראה זח"א קיג, א. ועוד.

(14) ברכות השחר. וראה לקו"ת ר"פ האזינו.

(15) ועד להדרגא שעליה אמרו חז"ל (ב"ר פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג) "במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים", שנאמר (דברי הימים א ד, כג) "עם המלך במלאכתו ישבו שם", וכיוון שהקב"ה נמלך עם ש"י על התהוות העולמות, הרי מובן שהנשמות היו קודם התהוות העולמות, והיינו, לא רק עולמות התחתונים, אלא גם עולם האצילות, דפשיטא שגם הוא בכלל "עולם", ויתירה מזה, שגם העניינים שלמעלה מאצילות נקראים בשם "עולמות", אף שאינם עלמין ממש (ראה תניא אנה"ק ס"כ קל, א). ונמצא, שהנשמה קודם ירידתה למטה היתה במדרגה נעלית יותר גם מהעניינים שלמעלה מאצילות (מהנחה בלתי

לעילוי שמקבלת עלייה עבודתה למטה. העלייה בהנשמה, נעשית בשעה שהיא מסיימת את כל העבודה שהיתה צריכה לפעול למטה. ולכן נחשבת ההסתלקות של צדיקים אלו לשמחה, כיוון שצדיקים פעלו והשלימו בוודאי את כל עבודתם, ובשעת ההסתלקות, באים הם לעלייה היותר נעלית.

וכיוון שבכל שנה חוזרים ונשנים אותם עניינים שהיו בפעם הראשונה¹⁶ - הנה בכל שנה, היארצייט של הצדיק הוא יום שמחה.

ד. שמחה שבאה מצד דבר חדש, שלא היה מעולם - הרי היא גדולה הרבה יותר משמחה שבאה מצד עניין שהיה כבר.

אף-על-פי שבכל פעם שהעניין קורה, הרי הוא מביא שמחה, מכל-מקום, כיוון שאפילו ביום ההסתלקות ממש אין זה חידוש, אין בזה שמחה גדולה כל-כך ("אזא געוואלדיקע שמחה"), כמו בעניין חדש, שבא בפעם הראשונה.

רוב הנשמות שבדורות אלו אינם "נשמות חדשות"¹⁷. הם היו כבר בעולם הזה. במילא, השמחה מצד העלייה שמתעלים ביום ההסתלקות, אינה גדולה כל-כך, כיוון שעניין זה קורה אצלם לא בפעם הראשונה. הם היו כבר למטה ונתעלו כבר בעת הסתלקותם. הן אמת שבכל פעם נעשית עליית הנשמה באופן אחר, אבל כיוון שכללות עניין העלייה היה כבר אצל הנשמה, אזי השמחה אינה גדולה כל-כך.

אבל נשמתו של רבינו הזקן היתה נשמה חדשה¹⁸. קודם לידתו של רבינו הזקן, לא היתה נשמתו אף פעם בעולם הזה. במילא יש בהסתלקות רבינו הזקן שמחה גדולה הרבה יותר מאשר בהסתלקות הצדיקים שאצלם לא היה העניין דנשמה חדשה, כיוון שהיה זה עניין חדש, שקורה בפעם הראשונה. וכאמור, חוזרים ונשנים בכל שנה אותם

(מוגה).

(16) ראה לב דוד (להחיד"א) פכ"ט (ע"פ מש"כ הרמ"ז בס' תיקון שובבים). משנה ספ"ג דיגין. שו"ת הר"י אירגס (בסו"ס מבוא-פתחים) ס"ה בארוכה.

(17) ראה ספר הגלגולים רפ"ז. הובא בלקו"ת שה"ש נ"א. וראה גם שיחת כ"ף כסלו סמ"א (לעיל ריש עמ' 286). וש"נ.

(18) ראה סה"ש תש"ה עמ' 127 ואילך. תש"ו ריש עמ' 22. וש"נ.

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.
HYacinth 3-9250

ב"ה, כ"ב חשוון, ה'תשל"ז
ברוקלין, נ. י.

הבחור דודון שי' פש
שלום וברכה:
ספחתי לקבל מכתבך ממוצאי שבת קדש ו' חשוון.
ובודאי מסחדל אהה להוסיף בהתמרה וְשָׂקִידָה בלימודיך ובהנהגה טובה, ומסן יראו וכן יעשו חבריך וכל הילדים שבתביבה.

בברכה להצלחה
ולבריאות טובה

"ממך יראו וכן יעשו". מכתב לדודון פש, התשל"ז

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי המליחות, ה'תשמ"ג
ברוקלין, נ. י.

דודון
חילכה
מנחם מענדל
שלום
שיחי

שלום וברכה!
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע להם ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיית וברוחניות.

בברכה להצלחה
ולבריאות טובה

המכתבים שלהם נחשבו, וחודה רבה.

"להצלחה בלימודים ובהנהגה". מכתב משנת התשמ"ג

כמו כן מרדכי קיבל מכתב מי"א ניסן תש"מ - "במענה על הודעתו אודות יום הולדת שלו". גם שלום אחיו מקבל איחול בכתב-יד קודשו של הרבי: "ולהצלחה בתומ"צ [=בתורה ומצוותיה] - במכתב מכ"א אלול תש"מ.

"בת"ח על הבשו"ט מתהלוכת ל"ג בעומר" (במכתב כללי-פרטי לחג השבועות - ה' סיון תשמ"ג).

"המכ" [המכתב] והפ"נ נתקבלו וכן התמונות ות"ח [=ותשואות חן]... בברכת החג ולבשו"ט [=ולבשורות טובות] - בפרט מבריאיותו הנכונה והחזקה ואשר עובדים את ה' בשמחה וט"ל [=וטוב לבב] (י"א ניסן תשמ"ה).

בט' שבט תשמ"ג קיבל כל אחד מהילדים (בנפרד) אישור על הפ"נ (מכתב על נייר מכתבים של המזכירות), אך בראש העמוד ציין הרבי באותיות דפוס "פש".

ובג' תמוז תשמ"ז מקבלת מרת זיוה תי' מכתב קצר, בראשיתו כותב הרבי: "מאשר הנני קבלת מכ" [=מכתבה] ובו בקשת ברכה פ"ג, לאחר הפסק ארוך...". (המשך יבוא).

ושבו נתקבל אישור על פ"נ בג' אייר תשל"ט לכן מרדכי.

עצה מזעזעת...

ובמכתב מכ"ג כסלו תש"מ מוסיף הרבי לאחר החתימה "בברכה לחנוכה שמחה ומאירה" ... נ.ב. [=נכתב בצידו]:

נדועותי לקרוא במכתבה שמי שהוא מייעצת לשים ילד קטן ולהחזיקו בחדר חשוך כו' כיון שלדעתה הוא אקטיבי יותר מדי, ושמחתי להמשך מכתבה שלא קיבלה עצה מבהילה זו, ותגדלו ביחד עם בעלה שי' - ואת כל ילדיהם שיחיו - לתורה ולחופה ולמעשים טובים.

ושבו מכתב אישור על פ"נ מיום כ"ג שבט תש"מ - "ודבר בעתו - בסמיכות לר"ה לאילנות ביום הש"ק שבת שירה השנה השביעית שבת לה"..."

מכתב כללי-פרטי מי"א ניסן תש"מ ששלח הרבי למרת זיוה תחי', הוסיף ליד המלים "בברכת החג": "ולבשו"ט תכה"י [=ולבשורות טובות תמיד כל הימים].

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.
ב"ה, ט"ז שבט תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

פּש-קיבוץ עין הנציב
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 8-9250

האברך שלום שי'
שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת מכתב ברכה
פ"נ מיום י"א טבת
ובעק רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נב"מ זי"ע.
בשם יקיים מנהגי יום הולדה - נתינה
צדקה, לימוד מזמור תהלים המתאים (כמלאות
ט' שנים - מזמור העשירי) והשם יצלילו.
בברכה

מכתב ברכה ליום ההולדת של שלום שי' פש, ט"ז שבט תשל"ז

מקום להוספה, והתקוה שתוסיפו בהתמודדה ושקידה בכל האמור מתוך שמחה וטוב לבב. בברכה להצלחה מ. שניאורסאהן

נ.ב. תקותי שיודעים אתם מבקשתי לתלמידים ותלמידות בכל מקום שהם, שיארגנו "קרן גמ"ח" משלהם, ביחד עם הוספה מיוחדת בלימוד התורה בנוסף לשיעורים הקבועים. ויהי רצון שגם בזה תצלילו באופן הכי טוב.

המכתב שוגר למרת פש בתוספת מכתב המזכירות ובו נאמר: "מצורף-בוז מכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לילדי הקיבוץ שיחיו. ואם יש צורך בתוספת ביאור, בודאי תמצא האותיות המתאימות להסביר להם".

בהולדת הבן מנחם מענדל קיבלו ההורים מכתב ברכה הנושא את התאריך "כ"ה כסלו תשל"ט" אל "הור"ח אי"א נו"נ וכו', מוה' איסר שי' זוג' תי"י... אף הסב, ר' חי רצבי, קיבל מכתב ברכה ("ח טבת תשל"ט), בסופו נאמר: "בברכת מזל טוב, ולבשוט" [ולבשורות טובות], תכה"י [=תמיד-כלהימים].

לקראת י"א ניסן תשל"ט שיגרו בני משפחת פש

איחולים לרבי. תגובת הרבי באה ב"מכתב כללי-פרטי" "לקראת חג המצות", שיועד ל"משפחת פש שיחיו" בציון שמותיהם "דורון שי', מרדכי שי', לאה תי', שלום שי', מלכה תי', שרה תי'". כמו כן הוסיף בתחילתו "המכתבים נתקבלו", ובסופו: "נ.ב. ת"ח על הברכות, וכבר מלת' אמורה בתוה"ק: ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכיך, בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר".

להשפיע בלי להצית נצחנות

בהמשך ל"יחידות" הראשונה והשנייה אז עלה על הפרק נושא לימוד הבן בישיבה, כתב הרבי במיוחד "בימי ספירת העומר, ה'תשל"ט": מר איסר זוג'תו, זיוה, שיחיו, פש, קבוץ עין הנציב, שלום וברכה,

מאשר הנני קבלת מכתביהם, עם התמונות המוצגות, ורב תודות להם על שימת לבם והנחת רוח שגרמו לי. ויהי רצון שימשיכו ללכת מחיל אל חיל בכל עניני היהדות, התורה ומצותי'.

לכתבם אשר עוה"פ [=עוד הפעם] השיבו פניהם ריקם בנוגע לשליחת בנם מרדכי שי' לשיבה, בודאי לא יפלו ברוחם ח"ו וישתדלו עוה"פ בזה. ואף שאיני בקי בהנהלת מושבים וקבוצים וכיו"ב, אבל בודאי שישנה סמכות ראשית שאפשר לערער שם על ההחלטה האמורה, ובפרט אשר, ככתבה, חלק מאנשי הקבוץ הסכימו לבקשתם.

ומובן שרצוי, אם אפשר, שהערעור יהי לא באופן רשמי ובלי פרסום, אלא בדרכי נועם ובהתייעצות עם זה שביכולתו להשפיע בענין, שאז יש סיכויים שיוכל להורות דרך כיצד להשיג המטרה מבלי להצית רגש הנצחנות בהצד שכנגד. וכשיחקרו בודאי יוכלו לברר מי האיש או האישים המתאימים להביא על ידם את הדבר על תיקונו, ובאופן דהצנע לכת.

ולקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה הנני מאחל להם ולכל אשר להם חג שמחה, ובנוסף הרב - קבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכה להצלחה ולבשורות טובות, מ. שניאורסאהן

העניינים שהיו בפעם הראשונה. ואם-כן, בכל שנה - בבוא יום כ"ד טבת, היארציית של רבינו הזקן - מאירה ונמשכת אותה שמחה גדולה¹⁹ (ובכל שנה - באופן נעלה יותר²⁰), שהיתה בשנת ההסתלקות (תקע"ג).

ה. בין העניינים שפועלת השמחה ישנו גם עניין "שמחה פורץ גדר"²¹. שמחה מבטלת מדידות והגבלות.

ייתן השם יתברך, שכל אלו שיש להם שייכות לרבינו הזקן - הן אלו שיש להם שייכות רוחנית אליו, ש"הולכים באורחותיו", אם במעשה, אם בדיבור, אם במחשבה; והן אלו שמקור חוצבם מהגזע שלו, כיוון ש"האב זוכה לבן"²², ללא חילוק במצבו של הבן, שהרי בכל זאת הוא בן - יתבטלו אצלם כל המדידות וההגבלות, ויומשך כל המצטרך להם, הן בגשמיות, הן ברוחניות, וההמשכה²³ תהיה ללא מניעות כלל, "עד מהרה ירוץ דברו"²⁴.

ייתן השם יתברך, שנהיה "הולכים באורחותיו", במחשבה דיבור ומעשה עד בחיים היום-יומיים; ובייחוד - שילמדו תורת החסידות - שעל זה מסר רבינו הזקן את נפשו - וינהגו במנהגיה והדרכותיה.

* * *

1. בנוגע לכ"ה טבת - איתא בגמרא²⁵ ש"אותו היום עשאוהו יום טוב":

"בעשרים וחמשה בטבת יום הר גריזים... שביקשו כותיים (שהעמידו בית המקדש מזויף

19) ולא רק ביום כ"ד טבת עצמו, אלא גם ביום השבת שלאחרי כ"ד טבת ישנה שמחה הנ"ל (מהנחה בלתי מוגה).

20) ראה תניא אגה"ק סי"ד.

21) ראה סה"מ תרנ"ז ס"ע רכג ואילך.

22) עדיות פ"ב מ"ט.

23) כולל גם שמצד עניינו של יום השבת, תהיה ההמשכה בכל הקווי - הן בהקו דהעלאה השייך להסעודה דמעלי שבתא, והן בהקו דהמשכה השייך להסעודה דיומא דשבתא (ראה תו"א יתרו עג, סע"א ואילך. סידור עם דא"ח) קס"א ואילך). ובפרט בסעודה שלישית, רעוא דרעוין (זח"ב פח, סע"ב) - מהנחה בלתי מוגה.

24) תהילים קמ"ט. וראה לקו"ט ס"פ קרח.

25) יומא ס"א.

("א פאלשן בית המקדש") בהר גריזים²⁶ את בית אלוקינו מאלכסנדר מוקדון (שהיה מושל בכיפה²⁷) להחריבו, ונתנו להם (רשות). באו והודיעו את שמעון הצדיק, מה עשה, לבש בגדי כהונה... כיוון שראה (אלכסנדר מוקדון) לשמעון הצדיק ירד ממרכבתו והשתחוה לפניו. אמרו לו, מלך גדול כמותך ישתחוה ליהודי זה? אמר להם, דמות דיוקנו של זה מנצחת לפני בבית מלחמתי. אמר להם למה באתם? אמרו, אפשר בית שמתפללים בו עליך ועל מלכותך שלא תחרב, יתעוך עובדי כוכבים להחריבו?! אמר להם מי הללו? אמרו לו כותיים הללו... אמר להם, הרי הם מסורין בידכם... כיוון שהגיעו להר גריזים חרשוהו... כדרך שביקשו לעשות לבית אלוקינו. ואתו היום עשאוהו יום טוב".

2. מסיפור זה יכולים ללמוד כמה עניינים:

א) אין לחשוב שהעיקר הוא שבית המקדש האמיתי יהיה קיים, ולמי איכפת שישנו בית המקדש מזויף. יש לדעת שזוהי טעות, שכן "לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים"²⁸, ובמילא, כדי שבית המקדש האמיתי יהיה בקיומו, צריכים להחריב את בית המקדש המזויף, ודווקא אז יכולים להיות בטוחים בקיומו של בית המקדש האמיתי.

ב) לכאורה אינו מובן: כיוון שהניצחון של אלכסנדר היה על-ידי זה שדמות דיוקנו של שמעון הצדיק היתה מנצחת לפניו, אם-כן, כאשר שמעון הצדיק צריך לפעול משהו על הכותיים, למה לו לילך ולבקש מאלכסנדר, הרי יכול הוא בעצמו להילחם נגדם? - אלא, שלא זו היא עבודתו של שמעון הצדיק. צריכים אמנם לשמור על קיומו של בית המקדש האמיתי, ולהחריב את בית המקדש המזויף, אבל, עבודתו של שמעון הצדיק היא - שצריך ללבוש בגדי כהונה, וכאשר שמעון הצדיק לובש בגדי כהונה, אזי בדרך ממילא נעשים כל העניינים כדבעי, שבית המקדש המזויף מתבטל, ובית המקדש האמיתי נשאר קיים בשלימות.

26) ראה יוסיפון ספ"ה. סה"ד ג"א תמ"ח.

27) ראה מגילה י"א, סע"א ובתוד"ה שלשה שם.

28) פרש"י תולדות כה, כג. וראה פסחים מב, ב. וש"נ.

ת. וההוראה מזה בנוגע לפועל בעבודתנו: עניינם של בגדי כהונה הוא – תורת החסידות, שהיא פנימיות התורה, שהרי הקב"ה כהן הוא, כמאמר רז"ל²⁹ "אלוקיכם כהן הוא", ובגדי כהונה הם הלבושים של הקב"ה, שזוהי התורה בכלל, ופנימיות התורה בפרט, שהיא לבושו וכתרו של המלך³⁰.

והעבודה שלנו היא – ללבוש בגדי כהונה, ולא רק כאשר נמצאים בבית המקדש ובירושלים, אלא גם לילך לאלכסנדר מוקדון עם בגדי כהונה... והיינו, שאין לשמור את המעיינות דתורת החסידות עבור יחידי סגולה בלבד, אלא צריך להיות "פוצו מעינותיך חוצה"³¹, ודווקא עלידי זה מחריבים את בית המקדש המזויף.

ט. הגמרא²⁵ שואלת: כיצד היה שמעון הצדיק יכול לילך לאלכסנדר מוקדון לבוש בבגדי כהונה, הרי "היוצא בהן למדינה אסור", ואחד התירוצים בגמרא הוא: "עת לעשות לה" הפרו תורתך"³², היינו, שזה גופא הוא דין בתורה, ש"כשבא עת לעשות דבר לשמו של מקום, מותר להפר בו תורה"³³.

וכן הוא בעניין הפצת המעיינות חוצה: אף-על-פי שבדורות שלפני זה היתה פנימיות התורה צריכה להיות עבור יחידי סגולה בלבד, ואסור היה להפיצה חוצה – הנה סדר זה היה יכול להיות כאשר הכל היה כתיקונו; אבל כאשר "עת לעשות לה" – אזי צריכים ללבוש בגדי כהונה ולילך עמהם "חוצה", בכדי לבטל את כל ההעלמות וההסתרים³⁴.

וכידוע³⁵ המשל של רבינו הזקן, לבן המלך שחלה, וציוה המלך לשחוק את האבן היקרה שבכתר המלך, וליתן בפיו של בן המלך, שמא

תיכנס טיפה אחת! והרי מובן בפשיטות שבדרך כלל אין נתינת מקום לשחוק את האבן היקרה שבכתר המלך, אבל במעמד ומצב שבנו של המלך נמצא בהעלם והסתר גדול, אזי הכול כדאי כדי לבטל את ההעלם וההסתר.

וכן הוא בנמשל בנוגע להפצת תורת החסידות – שמזמן לזמן, כאשר ההעלמות וההסתרים הולכים ומתגברים, אזי מיתוסף בהפצת החסידות במדה גדולה יותר, ועד שבדורנו ממש נעשית הפצת המשכת תורת החסידות לכל ממש.

ועניין זה שייך במיוחד לשבת מברכים חודש שבט, החודש שבו חל יום ההילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר – שהרי אצל הרבי היה הסדר לקרב את כל בני-ישראל, מבלי להעמיד בפניהם תחילה איזה תנאי, והפיץ ונתן חסידות לכל בני-ישראל ממש.

י. המורם מכל האמור – שבזמן הזה צריכים לעסוק בעניין הפצת המעיינות חוצה.

ויש להוסיף, שמלבד זאת שמצד ההעלמות וההסתרים רצונו של האב שייקחו את אבן טובה שבכתר המלך ויתנו להבן, הנה עוד זאת, שלאחרי שכבר לקחו את האבן טובה שבכתר המלך ושחקו אותה, הרי אם גם אז לא יכניסו אותה לפיו של הבן, אזי האחריות היא גדולה ביותר, כיוון שהאבן טובה שבכתר המלך הולכת לאיבוד חס ושלום. ולאידך גיסא, מובן גם גודל הזכות של כל אחד שמשתדל בזה, שהרי רואים את יוקר העניין ועד כמה הוא תופס מקום למעלה וגורם נחת רוח, עד שבשביל זה כדאי הכול, כנ"ל במשל.

ועל-ידי עבודה בהפצת המעיינות חוצה, שזהו עניין בגדי כהונה (כנ"ל), אזי מחריבים את בית המקדש המזויף, ונמשך בית המקדש האמיתי – שהרי הוא "בנוי ועומד למעלה"³⁶ וצריך רק להיות נמשך למטה, ועד שזוכים לקיום היעוד ש"לא ילמדו עוד איש את רעהו גו' כי כולם ידעו אותי"³⁷, "כי מלאה הארץ דעה את הוי' כמים לים מכסים"³⁸.

(קטעים מהתועדות ש"ק פרשת וארא, כ"ה בטבת, מברכים החודש שבט התשי"ז. תורת-מנחם כרך יח, עמ' 328-334 – בלתי מוגה)

36 פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. ועוד.
37 ירמיה לא, לג. וראה רמב"ם הל' תשובה ספ"ט.
38 ישעיה יא, ט. וראה רמב"ם שם, והל' מלכים בסופן.

ב"ה, תחילת מ"ח, ה'תשל"ח, ברוקלין, נ"י. משפחת פש שיחיו, שלום וברכה!

ת"ח [תשואות חן] בעד ברכתם ואיחולם לרפואה ולבריאות.

בחסדי ה', רופא כל בשר ומפליא לעשות, ובזכות תפלת רבים שעמדה לי, הוטב מצב בריאותי, ותהלה לא-ל המאזני חיל להמשיך בעבודתי, וכבר מלתי אמורה שכל המברך מתברך מהשם בברכתו שתוספתה מרובה על העיקר – בגו"ר [בגשמיות וברוחניות].

בברכה להצלחה בכל העניינים שכותב כל אחד ואחד מהם שי'

ולבשו"ט מ. שניאורסאהן

בת טיפוחם של בני משפחת פש מקבלת מכתב מ"תחילת חשון תשל"ח", ובסופו הוסיף הרבי בכתב-יד קדשו את המלים "להצלחה בלימודים ובהנהגה".

ושוב, במכתב שגרתי כמעט, מ"פורים ה'תשל"ח" ליום הולדתה של הגב' זיוה, כותב הרבי בסיום: "בברכה – בקשר ליום ההולדת – לשנת הצלחה בגו"ר".

הפתעה נעימה

מכתב לא-שיגרתי מג' ניסן תשל"ח קיבל מרדכי לרגל הבר-מצוה, כשבנוסף לנוסח הרגיל והמוכר "במענה על ההודעה על-דבר היכנסו לגיל מצות... הנה יהירצון...", התייחס הרבי לדרשת בר המצווה ששולבו בה רעיונות מ'ליקוטי שיחות':

נ.ב. הפתעה נעימה הייתה בראותי בהעתק דרשת הבר מצוה שלך – אשר לומד אתה הלקוטי שיחות וגם – ההצלחה במסירת תוכנם בסגנון המובן לרבים, והשם ימלא כל משאלות לבך לטובה.

קרן גמ"ח לחברים

כזכור (בגיליון הקודם) דיבר הרבי

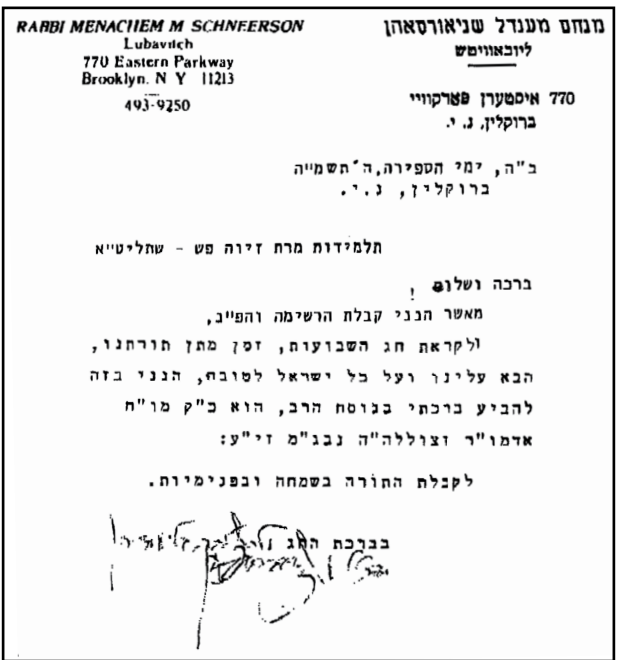
עמם ביחידות הראשונה על הצבת קופת צדקה בקיבוץ; בינתיים ביקש הרבי כהוראה כללית שילדי ישראל יקימו קרנות גמילות חסדים, ובעקבות זאת זכו גם ילדי הקיבוץ למכתב באופן אישי מיום "ט"ו אייר ה'תשל"ח", בו הם מתבקשים לפעול בהתאם:

ב"ה, ט"ו אייר, ה'תשל"ח, ברוקלין, נ"י. ילדי קיבוץ עין הנצי"ב שיחיו, שלום וברכה, בנועם קבלתי האיחולים והברכות בקשר עם יום ההולדת, וביחוד התרשמתי מהציורים היפים.

ולהתחיל בהעיקר, יהי רצון שתקויים אצל כאו"א [כל אחד ואחת] מכם וכלכם יחד הבטחת הקב"ה לאברהם אבינו "ואברכה מברכך", שכל המברך – מתברך מהשי"ת מקור הברכות, מיזו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה,

כולל הצלחה מרובה ללכת מחיל אל חיל בלימודים ובהנהגה מתאימה ושההורים שלכם שיחיו ירוו מכם רב נחת אמתי לאורך ימים ושנים טובות.

בודאי למותר להזכיר לכם שבכל עניני טוב וקדושה, תורתנו תורת-חיים ומצוותי, תמיד יש

הרבי הוסיף בכתב יד קדשו: "ולהצלחה בלימודיהן ובכלל". מכתב ל"תלמידות מרת זיוה פש", ימי הספירה, התשמ"ה

בין שתי הגאולות

עלידי הגאולה נפעלה ידיעת ה' גם למצרים

ביציאת וגאולת מצרים נפעל חידוש לא רק בשייכות ליהודים – כדי שיהודים יהיו ראויים לקבל את התורה בהר סיני, היו מוכרחים לעבור ולהזדכך ב"כור הברזל" של גלות מצרים, וגמר וסיום הזיכרון והבידור היה ביציאת מצרים –

אלא גם עבור מצרים גופא (ואומות העולם בכלל), וכמפורש בכתוב "וידעו מצרים כי אני ה'": פרעה ומצרים מצד עצמם אין להם שייכות לידיעת הוי', כפי שפרעה אמר "לא ידעתי את הוי'": מצד עצמם שייכים הם רק לשם אלקים (כפי שיוסף אמר לפרעה "אלוקים יענה את שלום פרעה"), ששם אלוקים בגימטרייה הטבע,

והיינו, שמצד שם אלוקים, ההנהגה היא עליפי טבע שבו לא ניכר בגילוי האור האלוקי; אבל ההנהגה שלמעלה מהטבע, הנהגה ניסית, באה משם הוי' – ולה אין לפרעה ומצרים (ואומות העולם) שום שייכות לגמרי ואין להם בזה שום השגה והכרה.

וזהו מה שנפעל בגאולת מצרים, ש"וידעו מצרים כי אני הוי'", שהם קיבלו ידיעה בהנהגה ניסית שלמעלה מהטבע, שקשורה עם שם הוי'.

בדוגמה לזה – אלא שבאופן נעלה בהרבה, יהיה החידוש לעתיד לבוא: נוסף לגאולה של ישראל אורייתא וקודשא בריך הוא, יפעל הדבר גם בעולם אצל כל אומות העולם, וכמפורש בכמה כתובים ונבואות הגאולה, עד, כפי שהרמב"ם גם מביא בספר הלכות הלכות, שאז "יתקן את העולם... שנאמר כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם הוי' ולעבדו שכם אחד".

וייעוד זה בנוגע לאומות העולם אינו סתם דבר נוסף לו יזכו בביאת משיח צדקנו, אלא הוא קשור עם עצם עניין הגאולה: היות ואז "תצא" השכינה כביכול מהגלות, הרי יחד עם זאת תתגלה אמת הוי', ש"כל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת הימצאו", ש"אמיתת הימצאו" הוא שם הוי' שלמעלה (מטבע ה)עולם.

ולכן מודגש בנוגע לעתיד לבוא "ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר" – שהגילוי של שם הוי' ("ונגלה כבוד הוי'") יפעל ראייה מוחשית בבשר הגשמי שאמיתית מציאותו (של הבשר) הוא "פי הוי'": היות ויתבטל ההעלם והסתר על אלקות (גאולת השכינה מגלותה) ויתגלה שהמציאות האמיתית של העולם הוא אלקות (פי הוי'), יהיה זה באופן של "וראו כל בשר", שהבשר יראה כבוד הוי' מצד התכונות והטבע של הבשר עצמו שיהיו אז, באותו אופן כפי שהטבע והתכונה של עיני בשר לראות דברים גשמיים. ובזה הוא אחד החידושים של הגאולה העתידה על הגאולה של "ימי צאתך מארץ מצרים": בגאולת מצרים – הידיעה של מצרים ("וידעו מצרים) כי אני הוי'" באה עלידי המכות (וכיוצא בזה) – עלידי שבירת מצרים; מה שאין כן לעתיד לבוא, יהיה "וראו כל בשר יחדיו כי פי הוי' דיבר", לא עלידי מכות, שבירה, אלא בדרך תיקון, ובלשון הרמב"ם הנ"ל "ויתקן את העולם כולו כו' לקרוא כולם בשם הוי' ולעבדו שכם אחד".

וטעם החילוק בזה: גאולת מצרים לא הייתה גאולה שלימה (גם של שכינתא בגלותא), ולכן הדבר פעל על מצרים (שנעשה בהם רק שבירה ולא תיקון וזיכוך) – רק עניין של ידיעה "כי אני הוי'"; אבל בגאולה השלימה לעתיד לבוא, שתהיה באופן ש"יזדכך גשמיות הגוף והעולם", אז גם הבשר הגשמי מצד טבעו יראה "כבוד הוי'".

לימוד מזמור תהלים המתאים (במלאות ט' שנים – מזמור העשירי) והשם יצליחו.

עצה לזיקנה טובה

גם אם המשפחה, הגב' זיוה, זוכה למכתב באותו יום (צילומו בגיליון הקודם), בו מאשר הרבי את קבלת המכתב ובקשת הברכה, ומוסיף: "מהעצות לזיקנה טובה – נוסף על העיקר הנהגה יומית על פי התורה – התחזקות בבטחון אמתי בהשם". ומסיים "בברכה לרוב נחת אמתי – ביחד עם בעלה שי' – מכל ילדיהם שיחיו, ולהצלחה רבה בהפצת היהדות".

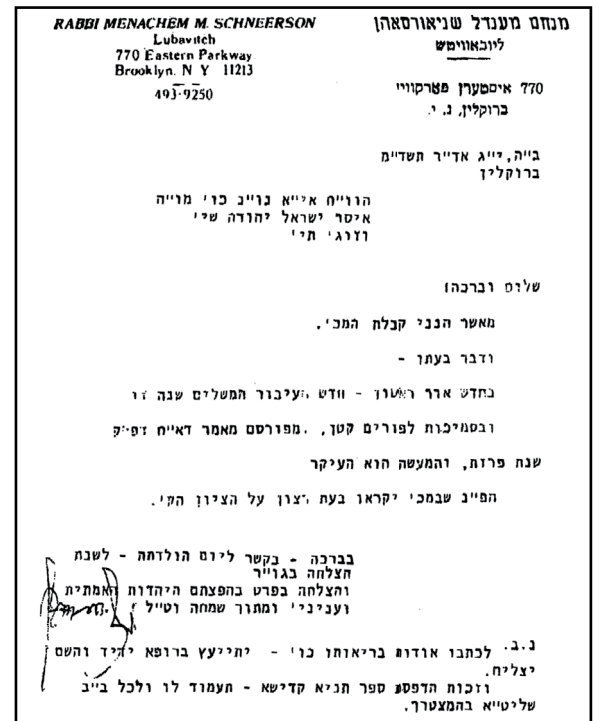
במכתב מכ"א אייר תשל"ז אישר הרבי את קבלת המכתבים והפ"נ, ובסופו הוסיף את המלים "לבשורות טובות" בכתב-יד קודשו.

בכ"ז תמוז תשל"ז מקבלת מרת זיוה וכל אחד מהילדים (שרה, דורון, מרדכי, שלום) מכתבים בנפרד, אישור לקבלת הפ"נ, בתוספת הנוסח הרגיל "ובעת רצון יקראו על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע".

מרת זיוה קיבלה גם את מכתבו של הרבי ממוצאי שבת קודש מברכים תמוז תשל"ז הפונה "אל התלמידים ואל התלמידות ה' עליהם יחיו" (נדפס בלקוטי שיחות כרך יג עמ' 248-249).
ב"ימי חודש אלול ה'תשל"ז" מקבלת מרת זיוה תחי' מכתב כללי-פרטי מהרבי ובו המשל של המלך בשדה, ובתחילת המכתב ישנה תוספת: מאשר הנני קבלת מכתבי[ה], והשי"ת ימלא משאלות לבבה לטובה.

תהלה לא-ל המאזרני חיל...

בחודש תשרי תשל"ח התרחש, כידוע, האירוע בליבו של הרבי. הרבי הודה אז למברכיו, ביניהם משפחת פש – כשאת הנוסח הפרטי תיקן הרבי במקום "ברכתו" ו"איחוליו" – "לברכתם" ו"איחולם":

"הצלחה בפרט בהפצתם היהדות האמתית וענייניה". מכתב הרבי מ"ד אדר א' תשד"מ

ישראל שרה הראשונה – היא שרה אמנו.

*

... תי', ברכה ושולם!

מאשר הנני קבלת מכו' [=מכתבה] ובו בקשת ברכה פ"נ מיום י"א טבת, ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע.
בטח תקיים מנהגי יום הולדת – נתנית צדקה, לימוד מזמור תהלים המתאים (במלאות יד שנה – מזמור טו) והשם יצליחה.

*

האברך שלום שי', שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכו' [=מכתבן] ובו בקשת ברכה פ"נ מיום י"א טבת, ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע.
בטח יקיים מנהגי יום הולדת – נתנית צדקה,

השליחות בקיבוץ עין הנצי"ב

כמים הפנים לפנים – החזיר הרבי עשרות מכתבים, מלאי חיבה, לבני משפחת פש מעין הנצי"ב • רבים מהם מעוטרים בברכות אישיות והערות שוליים בכתב יד קודש • בעקבות אַם המשפחה, שהייתה חלוצת השליחות בקיבוץ, קיבלו גם ילדי הקיבוץ מכתב מיוחד מהרבי • רשימת המשך – בפרסום ראשון

בשורות טובות ממבצע מזוזה

בחודש שבט תשל"ו שיגרה מרת פש לרבי שמות אנשים הזקוקים לברכה, ובמכתב נוסף דיווחה על הצלחותיה במבצע מזוזה. התגובה הגיעה במכתב מכ"ד שבט תשל"ו:

מרת זיוה תי', ברכה ושלוש!
מאשר הנני קבלת מ' [=מכתבה] ובו בקשת ברכה פ"נ ממוצש"ק ט' שבט, ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מ"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע.
ובטח למותר להדגיש על הכרת הנהגה בחיי היום יומים דכל אלה שמבקשת ברכה עבורם – שתהא מתאימה להוראות תורתנו תורת חיים וקיום מצותי עליהם נאמר וחי בהם, שנוסף על העיקר שכך הוא ציווי הקב"ה, הרי זה גם הדרך לקבלת הברכה בהמצטרך להאדם.

ברכה מ. שניאורסאהן
נ.ב. מסיבה נתעכב המשלוח ונתקבלו המכ"ש של אחרי הנ"ל. ות"ח [=ותשואות-חן] על הבשו"ט [=הבשורות טובות] מהצלחה במבצע מזוזה, כן יצליחו גם בשאר המבצעים ותבש"ט [=ותבשר טוב].

הפ"נ שבמכ" [=שבמכתבה] יקרא בעת רצון על הציון הק'.

ב'ספר השליחות' (קה"ת כפר חב"ד, תשמ"ז, בפרק "עד עולם" עמ' 322) פרסמתי את הקטע המיוחד במכתב מהרבי למשפחת פש, מיום ג' אדר תשמ"ב:

...מובן וגם פשוט שעליהם להמשיך במקומם, והשם יצליחם. בברכת הצלחה בכל עניני[ה] ודבעלה שי' – כולל ועיקר – לעבוד השם בשמחה ומתוך בטחון חזק, ויבשרו טוב.

בספר 'צדיק יסוד עולם' (קה"ת כפר חב"ד תשנ"ב, עמ' 106-102) הוספתי לפרסם חמשה מכתבים לילדי המשפחה ואודותם; בספר היכל מנחם כרך א (תשנ"ד) עמ' מג' מד מכתב נוסף; ועוד מכתבים במקומות נוספים – בעיקר במדור הנוכחי.

לאור בקשתי לזכות את הרבים קיבלתי על ידם לאחרונה – צילום של קרוב ל-70 מכתבים מהרבי! (אחדים מהם התפרסמו ברשימה הקודמת). כמו כן, מן הראוי לציין כי 'כפר חב"ד' (גליון מס' 576, ה' תמוז תשנ"ג, עמ' 24-16) ערך בעבר ראיון נרחב עם ר' איסר וזיוה פש, שם שולבו כמה וכמה מהמכתבים.

להלן יובאו מכתבים וקטעי מכתבים המלמדים על היחס המיוחד והאישי של הרבי לבני המשפחה שי', ואת החשיבות שראה בשליחותם.

בלימודיך ובהנהגתך, וגם בהשפעה טובה על כל הילדים שבסביבה על ידי היותך דוגמא חי' ומזהירה לכל רואיך.
בברכה להצלחה בכל האמור, מ. שניאורסאהן

*

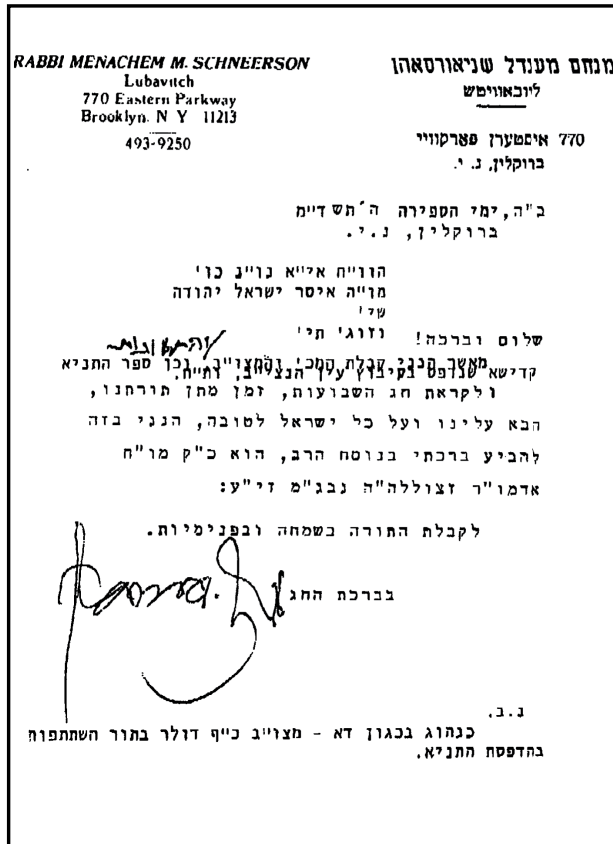
הבחור דורון שי' פש, שלום וברכה, שמחתי לקבל מכתבך ממוצאי שבת קדש'ו חשון.

ובודאי משתדל אתה להוסיף בהתמדה ושקידה בלימודיך ובהנהגה טובה, וממך יראו וכן יעשו חבריך וכל הילדים שי' שבסביבה. בברכה להצלחה ולבריאות טובה, מ. שניאורסאהן

*

הבחור שלום שי' פש, שלום וברכה, שמחתי לקבל מכתבך מז' מרחשון. ובודאי משתדל אתה ללמוד בהתמדה ושקידה ביחד עם הנהגה טובה, לדוגמא ולמופת לחבריך, ולשמחת הוריי ומוריך, שיחיו.

והשם יתברך יצליח אותך. בברכה מ. שניאורסאהן

מכתב מהרבי על הדפסת התניא בקיבוץ עין הנצי"ב

פחות מחודש לאחר מכן (כ"ב אדר"ר תשל"ו), קיבלה מרת פש מכתב אישור על פ"נ ששלחה מיום י"ז אדר"ר.

דוגמה חיה לכל הילדים

ככ"ב חשון תשל"ז מקבלת הגב' זיוה מכתב ובו מודה לה הרבי גם על מכתבי בניה, שכל אחד מהם קיבל תשובה בנפרד כדלקמן:

הבחור מרדכי שי' פש, שלום וברכה, שמחתי לקבל מכתבך מח' חשון. וביחוד נהייתי לקרוא במכתבך שעשית מסבות שבת ובאו הרבה ילדים והי' מאד נחמד. ובודאי גם להבא תמשיך בפעולות כאלה.
והשם יתברך יצליח אותך ללכת מחיל אל חיל

בחלוף תקופה קצרה משגר הרבי שוב (יג' שבט תשל"ז) איגרת קצרה, מענה למכתבה לרבי על יום הולדתה, בסופו כתב הרבי: "בברכה – בקשר ליום ההולדת – לשנת הצלחה בגו"ר".

ובט"ז שבט אותה שנה נתקבלו יחד כמה אגרות המיועדות לבני המשפחה: הראשונה לבת – שרה (הרבי ציין בכתב ידו: "פש") ובה התייחסות לציון ששיגרה לרבי. בת נוספת שאומצה באותה עת על ידי משפחת פש קיבלה אף היא מכתב מהרבי בקשר ליום הולדתה, וכן הבן שלום מקבל באותו יום מכתב לרגל יום הולדתו. להלן המכתבים:

שרה תי', ברכה ושלוש!
תודה לך על הציון ששלחת לי וקבלתי זה עתה, והשם יצליח אותך בכל המצטרך לך ולהנהגה יומית טובה ויפה – באותה הדרך שהראתה לכל עם